

LET'S TALK CRITIC ART!

o k r u g l i s t o

Kritička umetnost i odgovorna kultura: BEZ ANESTEZIJE!

ponedeljak, **7. decembar 2009. u 12h**, Goethe-Institut Beograd

Preispitivanje pozicija, praksi i modela kritičke umetnosti kroz 4 regionalna primera - Impulsi i intenziteti kritičke umetnosti i odgovorne kulture - reprezentacija ili intervencija? Status quo ili iskorak? Konfrontacija ili manipulacija? Državni kulturni inženjering ili parcijalna, ali fokusirana individualna praksa?

Učesnici: **Vladan Jeremić** (Beograd), **Nataša Bodrožić** (Zagreb), **Milena Kosec** (Ljubljana), **Igor Toševski** (Skoplje)

Moderatorka: **Maja Ćirić** (Beograd)

Cilj diskusije je preispitivanje kritičke umetnosti kao nepredvidivog impulsa dominantne kulturno-političke paradigme, odnosno isticanje anti-politike kao alternative predvidoj politici tj. direktnoj i nemoćnoj politizaciji.

Organizacija: SEEcult.org (Beograd), u saradnji sa partnerima iz regiona ([Kulturpunkt](#) - Zagreb, [SCCA/Artservis](#) - Ljubljana i [Forum Skopje](#) - Skoplje), uz podršku Evropske kulturne fondacije i Goethe-Instituta Beograd / Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope.

Polazimo od pretpostavke da odgovorna kultura ne nastaje iz suočavanja umetnosti i politike, već iz njihovog aktivnog odnosa. Politički subjekat sposoban da se zauzme za odgovornu kulturu, prema Jacques-u Rancière-u, nije ni politički lobi, ni individua koja traži adekvatne reprezentacije za svoje interese i ideje. Politički subjekat je prazan operater koji stvara slučajeve političke rasprave tako što neprestano izaziva ustanovljene okvire za identifikaciju i klasifikaciju.

Da bi se ukazalo na nove forme kritičke subjektivnosti, neophodno je preispitati odnos između institucija i kulturnih operatera i naglasiti potencijal umetnosti za kreiranje radikalnog kritičkog znanja.

Da li kritičke umetničke prakse same sebe organizuju, validiraju i perpetuiraju ili su proizvod kulturnog inženjeringa?

Da li kritičke umetničke prakse podržavaju status quo društvenog poretka ili su jedinstveni mehanizam za kreiranje društvene odgovornosti čiji bi potencijal bilo potrebno dodatno stimulisati?

Kako se kritička umetnička praksa odnosi prema socijalističkom nasleđu?

Koja je pozicija kritičke umetnosti u kapitalističkim uslovima? Da li kritička umetnost deluje u kontekstu ranog stadijuma proizvodnje koji je tretira kao robu i anestezira njen kritički potencijal? Da li deluje u kasnom stadijumu monopolizovanog kapitalizma a u kojem se kritika bavi problemima kolonizovane subjektivnosti?

Kako se upotrebljava i kako deluje kritička umetnost kao alatka kritičke teorije?

Kako promišljati kritičku praksu kao estetski režim umetnosti (Rancière)?

Koji su to umetnički i kustoski modeli kroz koje se realizuje kritička umetnost?

Kome se kritička umetnost obraća i kakve zone vidljivosti ona kreira?

Kakve su strategije i taktike kritičke umetnosti za izmicanje tehnologijama vlasti? Da li je kritička umetnost uspešna intervencija u društvenom poretku ili konformistički pogon za proizvodnju hermetičnog znanja i intelektualne debate?

Kakav je odnos supkulture i kritičke umetnosti? Kako se interpretira kritička umetnost u masovnim medijima?

Diskusija naglašava anti-politike koja bi stimulisala resurse za efektnu odgovornu kulturu. Okrugli sto je osmišljen kao platforma za izazivanje predvidive politike, tj. direktne očigledne politizacije, tako što ukazuje na kulturne operatere koji imaju svest o krizi reprezentacije i instrumente za stvaranje razlike, na političke subjekte, koji nisu politički korumpirani.

Kontakt: SEEcult.org - info@seecult.org
Miroљub Mima Milosavljević 064.1535.321
Vesna Milosavljević 063.214. 893

BIOGRAFIJE UČESNIKA

Vladan Jeremić (Beograd)

Vladan Jeremić je umetnik, aktivista, kustos i pronicljiv posmatrač sistema umetnosti i odnosâ kulture i politike. Završio je 2004. Interdisciplinarnu master studiju, na Univerzitetu umetnosti u Beogradu, a 2001. je diplomirao na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu. Od 1996. do 1998. studirao je istoriju umetnosti na Filozofskom fakultetu u Beogradu.

Od 2002. radi sa Renom Raedle i aktivno učestvuje u projektima savremene umetnosti i društvenog aktivizma. Jeremić-Readle objavili su niz tekstova o savremenoj umetnosti i političkom aktivizmu, a učestvovali su na velikom broju događaja o umetnosti i aktivizmu u Evropi. Samostalne izložbe imali su u Srbiji, Francuskoj i Nemačkoj, uključujući nevanu izložbu „Psihogeografsko istraživanje“ u Muzeju savremene umetnosti Vojvodine u Novom Sadu, na kojoj su predstavili aktivnosti iz poslednjih sedam godina, koncentrisane na osobenu praksu “estetizovane dokumentacije” koja se bavila lociranjem i propitivanjem simptoma u društvu u kontekstu "ekonomske tranzicije" i uzročno-posledičnih poteza lokalno-globalnih politika, sa fokusom na marginalne, ugnjetene i prekarne strukture društva kao najfragilnije socijalne zone u kojima se sile moći sistema fatalno sudaraju. Ističu se radovi koji se bave položajem romske zajednice u Srbiji: video "Belvil" (2009) - o gradskoj odluci o rušenju romskih kuća i protestima koji su usledili, projekti "Writing on the Sky" (2008) i "Under the Bridge" (2004); kao i radovi u kojima su protagonisti prodavci sa buvljih pijaca, prekarni radnici, ekonomski migranti i imigranti: "Serija spomenika - Nezaboravni trenuci u životu novobeogradskih radnika i radnica" (2007)", "Sendi" i "Horrorkatze Macht Terror" (2003), koji se, između ostalog, bave i kritikom informatičko-komunikacijskog potencijala i prezasićenja.

Trenutno učestvuju i na izložbi “Političke prakse (post)jugoslovenske umetnosti: Retrospektiva 01” Prelom kolektiva iz Beograda, WHW iz Zagreba, Kuda.org iz Novog Sada i SCCA/pro.ba iz Sarajeva, koja je otvorena do kraja godine u Muzeju 25. maj, u organizaciji Muzeja savremene umetnosti Beograda. Na toj izložbi je predstavljen njihov rad sa grupom Chto Delat, u okviru segmenta posvećenog savremenim umetničkim radovima koji tematski i metodološki korespondiraju sa izložbenim poglavljima te postavke, koja se bavi istraživanjem kulturnog

nasleđa socijalističke Jugoslavije kroz specifične primere i analizu umetničkih praksi unutar institucionalnih, političkih i društvenih konteksta u kojima su se formirale. Sajt umetničkog para Jeremić-Raedle je <http://raedle-jeremic.modukit.com>

Nataša Bodrožić (Zagreb)

Nataša Bodrožić, kustoškinja iz Zagreba, diplomirala je na zagrebačkom Fakultetu političkih nauka, a trenutno je na poslediplomskim studijama "Kulturni menadžment i kulturna politika", UNESCO-va katedra (Univerzitet umetnosti, Beograd i Universite Lumiere, Lyon). Godine 2008. završila je jednogodišnji edukacijski program "Laboratorij kustoških praksi" u Ljubljani (SCCA).

Dobitnica je CEC ARTSLINK stipendije za 2008. godinu, koja uključuje rezidencijalni boravak u SAD. Kao stipendistkinja Vlade Francuske, 2005. godine boravila je na tromesečnom profesionalnom usavršavanju u Parizu u "Les Laboratoires d'Aubervilliers", centru za umetničku kreaciju i produkciju.

Od 2004. do 2008. godine surađuje s Queer Zagreb festivalom, a vodi i nekoliko samostalnih projekata. Inicirala je projekt "Poqueerene priče" i jedna je od urednika prve regionalne zbirke queer priča. Godine 2007. pokreće program "Slobodne veze" u suradnji s Ivanom Meštrov. Kustoškinja je izložbe "Google turist" u Ljubljani, a u leto 2008. međunarodnog projekta "INTERVENTIONS3, artistic interventions in public space" u Kišinevu u Moldaviji, te ko-autorka istoimenog dokumentarnog filma.

Sa Ivanom Meštrov i Tonkom Maleković 2009. osnovala je Slobodne veze, udruženje za savremene umetničke prakse. Ove godine je kustoškinja nekoliko projekata: "Pošibility of the City" (participativna umetnička akcija u javnom prostoru umetnice Tonke Maleković), u okviru Chiosc projekta (Moldavija), selekcije hrvatskih umetnika na AKTO festivalu za savremenu umjetnost u Makedoniji, te izložbi "Future was yesterday// Samoorganizirane umetničke prakse Ukrajine" i Chiosc u okviru programa "Slobodne veze: Linije kretanja". Sarađuje s nekoliko časopisa i internet portala

Milena Kosec (Ljubljana)

Milena Kosec, umetnica iz Ljubljane, po obrazovanju je inženjerka matematike, a aktivna je u umetnosti od 1988. Najpre je priredjivala izložbe u svojoj kući i vrtu - neprofesionalnoj, neprofitabilnoj i neinstitucionalnoj galeriji Vila Katarina.

Njen najpoznatiji rad je projekat "Državica strašilo za ptice" (Državica Ptičjestrašilna), u okviru kojeg je izvela više javnih akcija kojima je komentarisala aktuelne događaje u Sloveniji isprepletane sa ličnim pričama. Kao profesionalna umetnica, od 2000. godine, učestvovala je na svim značajnim izložbama savremene slovenačke umetnosti (Moderna galerija, MGLC, Kapelica...), kao i na evropskom bijenalu savremene umetnosti Manifesta 7 (2000) i na U3 - trećem Trijenalu savremene slovenačke umetnosti u Ljubljani 2003.

Umetničko delovanje podelila je na tri faze, počev od amaterske, kada je bila i najslobodnija, van galerija i bilo kakvih granica, preko statusa profesionalne umetnice koji joj je doneo pozive uglednih galerija za izložbe, ali se osećala ograničenom. Sada samu sebe naziva "karijernom savremenom umetnicom" kojoj je potrebna galerija za realizaciju projekata. Milena Kosec od početka koristi kao osnovni materijal za izražavanje nepotrebne predmete, odričući se materijalne (re)produkcije radova. Više o njenom radu na: www.3via.org/MilenaKosec

Igor Toševski (Skoplje)

Igor Toševski, rođen 1963. u Skoplju, diplomirao je na Kuvataide Academy u Helsinkiju 1988. Osnivač je ili član nekoliko umetničkih grupa u Makedoniji od kraja 70-ih, uključujući grupu Zero sa kojom je izlagao prve slike-objekte (Keln, 1990). Od početka 80-ih objavljuje i stripove u relevantnim časopisima u bivšoj Jugoslaviji i inostranstvu.

Tokom 90-ih, njegov rad postaje konceptualniji, fokusirajući se na društvena i politička pitanja. Njegov projekat "Dossier 96" bio je deo izložbe "After the Wall" (1999-2000) i postao početna tačka njegovih kasnijih radova i/ili akcija, među kojima su "Dislocations" 1996; "Perfect Balance (24kg of Human Rights, 2000) i "The Process" (2004). Poznat je i po razvojnom projektu "Territories", koji je prvi put predstavljen 2004. godine u Skoplju, a propituje formalne barijere između umetnosti i ne-umetnosti, kao i lingvističke aspekte nacionalnog identiteta i jezika.

Toševski je radio i kao produkcionni dizajner nagrađivanih filmova kao što su “Mirush” (2007), “Mirage” (2003) i “Upside Down” (2006).

Maja Ćirić

Maja Ćirić (1977) je nezavisna kustoškinja i umetnička kritičarka. Diplomirala je istoriju umetnosti na Filozofskom fakultetu u Beogradu, a specijalističke studije iz oblasti Kulture i roda završila je na AAOM-u. Posедуje diplomu interdisciplinarnog postdiplomskog programa Transit Spaces, Bauhaus, Desau, Nemačka. Kandidat je na doktorskim studijama Univerziteta umetnosti u Beogradu na grupi za Teoriju umetnosti i medija. Rad na temu Konstruisanje Balkana kao Drugog u savremenoj kustoskoj praksi predstavila je u okviru Kokkalis Programa na John. F. Kennedy School of Government na Univerzitetu Harvard.

Bila je kustos izložbi u Srbiji i inostranstvu, među kojima izdvaja: Mobile Studios; Becoming Minor:With or Without?; Offbeat: Look and See The Violence Against Women; Beyond Theory; Negotiating Places; Htmelles; Chain Reaction; Parallax: A View from a Different Angle. Bila je kustos srpskog paviljona na 52. Bijenalu u Veneciji, a radila je i kao savetnik u domenu umetnosti u Dubaiju, UAE.

Dobitnica je nagrade “Lazar Trifunović” za umetničku kritiku (Beograd) i CEC ArtsLink Independent Projects Award (Njujork).

Završila je Internacionalni kurs za kustose u okviru Gwangju Bijenala, Južna Koreja. Članica je AICA(International Association of Art Critics) i IKT (International Association of Curators of Contemporary Art).

Kustoškom praksom se koristi da bi dopunila dominantne društvene diskurse i proizvela alternativno znanje o društvenim, političkim i estetskim transformacijama. Njena uža polja interesovanja su metodologije kustoskih praksi, post-kolonijalne i rodne studije.

O PROJEKTU LET'S TALK CRITIC ART

Okrugli sto "**Kritička umetnost i odovorna kultura: Bez anestezije!**" deo je dvogodišnjeg projekta "Let's Talk Critic Art" (2009-2010), koji podrazumeva preispitivanje različitih kritičkih aspekata savremene umetnosti - kroz okrugle stolove i javne intervjuje, te njihovo dokumentovanje i arhiviranje na portalima-učesnicima i u vidu publikacije.

U okviru projekta "Let's Talk Critic Art", 9. oktobra u Ljubljani održan je okrugli sto "Samoorganizovanje umetnika za poboljšanje njihovog položaja", uz učešće predstavnika organizacija iz Slovenije, Srbije, i Hrvatske, kao i javni intervju sa umetnicima Andrejem Rozmanom Rozom i Tomažem Dernovšekom Vinčijem. Okrugli sto pokazao je da su samostalni umetnici podjednako nezadovoljni položajem koji se razlikuje od zemlje do zemlje, ali ga suštinski u celom regionu obeležava konstatacija jednog od učesnika: "Potcenjeni smo".

Partneri u projektu "Let's Talk Critic Art" su članovi neformalne mreže portala za kulturu jugoistočne Evrope ([inSEEcP](http://inSEEcP.org)), osnovane 2006. godine u Beogradu, u cilju povezivanja i unapređenja saradnje na prostoru bivše Jugoslavije i šire.

U okviru mreže inSEEcP, u organizaciji SEEcult.org i partnera u regionu, održano je više okruglih stolova, radionica i regionalnih konferencija u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani i Skoplju, uz podršku Gete instituta Beograd i Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope.

KORISNI LINKOVI:

Video snimak okruglog stola u Ljubljani <http://vimeo.com/7682359>

Video snimak javnog intervjuja u Ljubljani <http://vimeo.com/7865606>

Izveštaj sa okruglog stola u Ljubljani:

<http://www.seecult.org/vest/potcenjeni-umetnici-u-ex-yu> - na srpskom

<http://www.kulturpunkt.hr/i/kulturoskop/324/> - na hrvatskom

http://www.scca-ljubljana.si/report_09_21.htm - na slovenačkom

Intervjui sa učesnicima okruglog stola (na srpskom i hrvatskom):

<http://www.seecult.org/vest/potrebna-korekcija-zakona>

<http://www.kulturpunkt.hr/i/kulturoskop/328/>

<http://www.seecult.org/vest/preuzeti-institucije-u-kulturi>

<http://www.kulturpunkt.hr/i/kulturoskop/325/>

<http://www.seecult.org/vest/za-konstruktivni-dijalog>

<http://www.kulturpunkt.hr/i/kulturoskop/327/>

Više o projektu "Let's Talk Critic Art" <http://www.rhiz.eu/artefact-46236-en.html>